

МОТИВИ

относно Допълнение и изменение на

Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Кочериново :

I. Причините и обосновката за конкретната необходимост от промяна в Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Кочериново /наричана по нататък Наредбата/ са свързани с:

A. Относно данъка върху превозните средства

През 2018 г. законодателят е създал принципно нова постановка относно облагането с данък на превозните средства. Запазва се правото на общинския съвет да определя размера на данъка (ставката) в наредбата по чл. 1, ал. 2 от ЗМДТ в зависимост от мощността на автомобила. Във връзка с предложения нов начин за облагане е предвидено облекчението за превозни средства с действащо катализаторно устройство да отпадне. За леки и товарни автомобили с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т. годишният данък се състои от два компонента - имуществен и екологичен и се определя по следната формула:

$ГДПС = ИмК \times ЕК$ където:

ГДПС е годишният размер на данъка върху превозните средства за леки и товарни автомобили с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т;

ИмК е имуществен компонент, който се определя по реда на чл. 41, ал. 1, т. 1 от Наредбата.

ЕК е екологичен компонент, който се определя по реда на чл. 41, ал. 1, т. 2 от Наредбата.

Направените промени дадоха възможност пред Общинския съвет също да бъде предложена принципно нова схема на облагане, която държи сметка както за новите изисквания и необходимостта от реализиране на данъчната политика, така и от запазване на социалната поносимост на съответния данък. По различни причини Общинският съвет прие минимални ставки и по двата компонента, което намали общия данък и е необходимо той да бъде преразгледан в съответствие с новите концепции за неговото определяне.

B. Относно данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество

Изискванията от страна на гражданите на общината и от различни юридически лица, осъществяващи стопанска дейност, относно разрешаването и подобряването на различни местни инфраструктурни, образователни, екологични и други проблеми в селищата от общината, като финансово изражение се увеличава в пъти повече от средствата, които се реализират като собствени приходи. През последните години е налице повишен интерес към закупуване на недвижими имоти на територията на общината и строителство за жилищни или стопански нужди, включително в крайните зони на регулационните граници или след промяна предназначението на земеделски земи в близост до селищните зони. Това налага прокарване на нова инфраструктура или осъвременяване на наличната, за да може тя да отговори на съответните потребности.

B. Относно туристическия данък

Причините от промяна в Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Кочериново, що се отнася до туристическия данък, са свързани със следните изменения в нормативни актове от по-висш порядък:

- Приетите изменения в ЗМДТ от 2020 г., постановени чрез § 58 на ЗИД на Закона за независимия финансов одит /ДВ, бр. 18 от 28.02.2020 г. /, като съгласно тях трябва да се определи размер на данъка и за регистрираните места за настаняване;
- Изменения по отношение на нормативно установени срокове са направени и с § 2 на Закона за изменение на Закона за местните данъци и такси ДВ брой: 71, от дата 11.8.2020 г., съгласно който в чл. 61р, ал. 5 думите „30 януари“ се заменят с „31 януари“;

- Изменения в терминологията са направени с §16, т.1 и т.2 от Закона за туризма от брой: 30, от дата 26.3.2013 г., като в ЗМДТ в чл. 61р, ал. 3 думите „средствата за подслон и“ се заличават, а в чл. 61с, ал. 1 думите „средствата за подслон и“ се заличават;
- Изменения в определянето размера на данъка са направени чрез §27, т.11а на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, брой: 96, от дата 6.12.2019 г., съгласно който чл.61 с, ал.2 от ЗМДТ гласи „(2) Размерът на дължимия данък за календарния месец се определя от служител на общинската администрация въз основа на данни от Единната система за туристическа информация, поддържана от Министерството на туризма, като броят на предоставените нощувки за месеца се умножи по размера на данъка по ал. 1.“
- Изменения относно конкретизирането на разходването на приходите от туристическия данък са направени в §16, т.3 от Закона за туризма от брой: 30, от дата 26.3.2013 г., като в ЗМДТ в чл. 61т думите „по чл. 10, ал. 2“ се заменят с „по чл. 11, ал. 2“.

II. Целите, които се поставят с промяната, са следните:

A. Относно данъка върху превозните средства

- По-справедливо данъчно облагане чрез диференциация на автомобилите с по-голяма мощност на двигателя;
- Подобряване на екологичната обстановка чрез мерки за насърчаване на използването на автомобили с по-висок клас екологичност;

B. Относно данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество

- Подобряване на наличната инфраструктура, както и с привличане на средства и от други източници /национални, европейски/ - реализиране на нови инфраструктурни проекти относно водоснабдяване, отпадни води, спорт, отдих и туризъм, околна среда.

B. Относно туристическия данък

- По-справедливо данъчно облагане чрез включване към кръгът от облагаеми лица и на обектите които са с режим на регистрация, заедно с тези в режим на категоризация;
- Намаляване на административната тежест върху гражданите, като се дава възможност по възможно най-облекчена процедура да се предоставят места за нощувки без налична категоризация, а само чрез предвидената в норма-тивния акт регистрация;
- Даване на възможност на лицата, решили да предоставят нощувки в места, които не са категоризирани, да приведат дейността си в съответствие с нормативните изисквания;
- Детайлизиране на срокове и термини, произтичащи от по-висш нормативен акт;

III. Финансови и други средства за прилагане на промяната в нормативната база по отношение администрирането на данъците не са необходими. Администрирането ще се извърши от същите звена без промяна на численост, структура или ред за извършване на услугите и плащането на данъци.

Действащият в момента обмен на данни между институциите ще се запази при наличния софтуер и хардуер и на настоящия етап не се предвижда въвеждане на нов.

IV. Очакваните резултати, включително финансовите от прилагането на промяната в Наредбата са както следва:

A. Относно данъка върху превозните средства

Чрез приложените реални мерки и въвеждането на екологичен компонент се търси постигане на следните резултати:

а/ увеличаване броя на собствениците, които притежават автомобили с по-висок екологичен клас и намаляване на броя на превозните средства от по-нисък екологичен клас – политика, която е залегнала в приетия ЗМДТ в съответствие с европейските политики за по-чист атмосферен въздух и намаляване на свързаните с това заболявания.

б/ средствата, постъпващи от екологичния компонент, да бъдат изразходвани за различни инициативи, отговарящи на националните стратегии и програми във връзка с подобряване на околната среда и нейните компоненти, в частност атмосферния въздух.

в/ запазване на социалната поносимост на данъка, като се предлагат най-ниските екологични ставки за автомобилите, при които годината на производство е значително назад във времето, и които са собственост предимно на граждани в затруднено материално положение.

Към края на месец ноември, 2020 г., броят на леките и товарни автомобили с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т. е 1171. Данъкът за тях в продължение на години бе на допустимия абсолютен минимум и значително по-нисък от много общини в страната. По тази причина през 2017 г. със свое Решение ОбС-Кочериново коригира данъка за МПС с около 50%. Но за 2020г. имущественият компонент е определен отново на минималните ставки, което води до намален облог с около 30000 лв. и съответно по малко събрана сума по облога. За 2021 г. е предвидено завишаване на имущественият и екологичният компонент с което се очаква да се съберат с около 33 000 лв. повече от предходната година и да се балансира бюджета в частта му на местни приходи поне на състоянието от 2017 г. в тази му част. Средствата ще бъдат изразходвани за подобряване на пътната маркировка, поставяне и подновяване на пътни знаци, подобряване на настилката и други подобрения. В този аспект са направени прогнозни разчети относно приходната част към бюджета на база съществуващите в момента размери на данъчните задължения и предлаганите коефициенти за екологичност в докладната записка, произтичащи от ЗМДТ.

Предлаганите нови ставки по отношение на имуществения компонент са над минималните и са разположени между минималните и средните, предвидени от законодателя.

Предлаганите нови ставки по отношение на екологичния компонент са на средните нива, предвидени от законодателя, като за автомобилите с по-нисък екологичен клас /които обикновено са най-стари и като възраст/ са на минималните нива.

Конкретното предложение е :

При следните категории съгласно мощността промените са следните:

- Категория МПС до 55 kW включително е с граници от 0,34 до 1,20 лв. за 1 kW и се предлага 0,60 лв. за 1 kW
- Категорията МПС над 55 kW до 74 kW включително е с граници от 0,54 до 1,62 лв. за 1 kW и се предлага 0,81 лв. за 1 kW.
- Категорията МПС над 74 kW до 110 kW включително е с граници от 1,10 до 3,30 лв. за 1 kW и се предлага 1,60 лв. за 1 kW.
- Категория МПС над 110 kW до 150 kW включително е с граница от 1,23 до 3,69 лв. за 1 kW и се предлага 1,65 лв. за 1 kW;
- Категория МПС над 150 kW до 245 kW включително е с граница от 1,60 до 4,80 лв. за 1 kW се предлага 2,00 лв. за 1 kW ;
- Категория МПС над 245 kW включително е с граница - от 2,10 до 6,30 лв. за 1 kW се предлага 3,00 лв. за 1 kW

Относно екологичният компонент, законодателят е предвидил следните граници:

- Без екологична категория, екологични категории „Евро 1” и „Евро 2”	1,10-1,40
- "Евро 3"	1,00-1,10
- "Евро 4"	0,80-1,00
- "Евро 5"	0,60-0,80
- "Евро 6" и "ЕЕV"	0,40-0,60

Предлага се екологичният компонент, определен от Общинския съвет, в зависимост от екологичната категория на автомобила, да бъде следния:

Екологична категория	Коефициент
Без екологична категория, екологични категории „Евро 1” и „Евро 2”	1,10
Евро 3	1,00

Евро 4	0,90
Евро 5	0,70
Евро 6" и "EEV"	0,50

Така направеното предложение отчита три фактора:

- Чрез въвеждане на екологичният компонент от една страна се зачита принципът на обвързване на данъка със степента на замърсяване, която според законодателя е производна на екологичния стандарт.
- Чрез въвеждане на ниските стойности на коефициента, предвидени от закона за по-ниските екологични категории, се цели отчитане интересите на най-уязвимата част от населението, която има най-ниски доходи, защото коефициентите над единица увеличават общия размер на данъка.
- Чрез запазване на средни нива на коефициента за високите екологични категории се насърчава използването на екологосъобразни видове МПС, защото тези коефициенти на практика намаляват общия размер на досегашния данък.

ПРОГНОЗНА СПРАВКА на база информационните ресурси, с които се обработват данните за данъка върху превозните средства показва следното:

Входни параметри:

а/ Увеличаване на ставката за имущественият компонент близна до средната

б/ приемане на минималните коефициенти за МПС без екологична категория или категория „Евро 1” и „Евро 2”

в/ запазване на облекченията за МПС с висок екологичен клас приблизително на досегашните нива.

г/ приемане на средните предвидени от ЗМДТ нива за облекчения на автомобилите с голяма мощност на двигателя, но от високоекологичния клас.

г/ брой регистрирани автомобили до месец октомври, 2020 г – 1171.

Изходни параметри:

Дължим данък върху МПС за 2020 година – 69 875,24 лв.

Прогнозен дължим данък върху МПС за 2021 година – 101 778,01 лв.

Б. Относно данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество

При определяне на данъка върху недвижимите имоти трябва да се отчетат два водещи фактора:

- Съществуват законодателни облекчения и освобождаване от заплащане на данък върху недвижими имоти, на определена категория лица и обекти, които не са от компетенцията на Общински съвет да определя, но в същото време това са голяма сума от собствени приходи, които не постъпват в бюджета на общината;
- В община Кочериново и селищата от нея, които са предимно от 4,5,6,7 и 8 категория, данъчните оценки на имотите са значително ниски и това е причината сумата, която се събира от данъка върху недвижимите имоти, независимо то определената от ОБС ставка, да е много малка. Тази крайна сума е значително по-ниска от идентични имоти в населени места от по-висока категория, независимо от определената по-ниска данъчна ставка за тях.

В тази връзка се предлага увеличаване на ставката на данък върху недвижими имоти, за всички данъчно задължени лица, да стане 4 на хиляда върху данъчната оценка.

При данъка относно възмездно придобиване на имущество, обект на облагане са недвижимите имоти, ограничени вещни права върху тях и моторните превозни средства, придобити по възмезден начин. Данъчно задължени лица са приобретателите на имущество. Основа за определяне на данъка е цената на имуществото или уговорената цена, но не по-ниска от данъчната оценка. По същия начин се определя основата за облагане при прехвърляне на моторни превозни средства, като се взема предвид застрахователната стойност.

Този вид данък е установен с размер на 2 % върху оценката на имуществото, с приемане на разпоредбите на ЗМДТ /ДВ бр.117/1997 г. в сила от 01.01.1997г./ Размерът е бил валиден за територията на цялата страна до 01.01.2008г., когато законодателят за първи път предвижда възможност общинските съвети да определят конкретния му размер, в рамките на установен в ЗМДТ диапазон. От 2008 до 2020 година размерът на този данък в община Кочериново не е променян. С настоящето изменение се предлага данъчна ставка в размер на 3 %.

Очакваните резултати след приемането на проекта за изменение на Наредбата при данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество е да се увеличат постъпленията от собствени приходи както следва:

Относно данъка върху недвижимите имоти ръстът е приблизително с 33% , или като прогнозни стойности от 75 382 лв. на 100 258 лв.

Относно данъка при възмездно придобиване на имущество ръстът е с 50 %, като прогнозни стойности не могат да се посочат поради невъзможност да се предвиди броя на сделките, които ще се реализират през следващата година.

С наличните постъпления Община Кочериново ще е в състояние да работи активно за удовлетворяване очакванията на гражданите и обществото чрез:

- Подобряване на инфраструктурата на територията на общината;
- Изпълнение на екологичната, социална, културна и образователна политика;
- Съфинансиране на проекти по различни програми.

В. Относно туристическия данък

Финансовата част на предложението за изменение е свързана със задължението на чл. 61с от ЗМДТ, съгласно който „Общинският съвет определя с наредбата по чл. 1, ал. 2 размера на данъка в граници от 0,20 лв. до 3,00 лв. за всяка нощувка съобразно населените места в общината и категорията или **регистрацията** на местата за настаняване по Закона за туризма.”

В случая относно лицата, предоставящи регистрирани места за нощувка, е избран варианта, при който те заплащат данък, съпоставим с този, който заплащат лицата за най-ниската категория категоризирани места за настаняване – „една звезда”.

Подобен подход е приет от законодателя и за 2020 година, когато съгласно § 59 от ЗИД на Закона за независимия финансов одит /ДВ, бр. 18 от 28.02.2020 г. / е постановено, че „За 2020 г. за местата за настаняване, регистрирани по Закона за туризма, се прилага размерът на туристическия данък, определен за 2020 г. в съответната наредба по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси, за места за настаняване, категоризирани "една звезда".

В този аспект за местата за настаняване, регистрирани по Закона за туризма, се предлага същият размер на туристическия данък като този, определен от Общинския съвет до настоящия момент чрез чл. 57, ал.5 от Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Кочериново за категоризираните обекти „една звезда”, а именно:

1. За селищата от I-ва зона по Приложение №1 от Наредбата /гр. Кочериново, с. Бараково/ :
  - 0,80 лв.
2. За селищата от II-ра зона по Приложение №1 от Наредбата /с. Пороминово, с. Мурсалево, с. Стоб/ :
  - 0,60 лв.
3. За селищата от III-та зона по Приложение №1 от Наредбата /с. Фролош, с. Цървище, с. Крумово, с. Драгодан, с. Бураново, с. Боровец/ :
  - 0,40 лв.

Размерът на евентуалните постъпления от въвеждане на туристически данък и за регистрираните места за настаняване не може да бъде предвиден поради следните особености:

- Липсва точна оценка за наличието на такива места, като до момента интерес относно предоставяне на регистрирани места за настаняване са проявили не-повече от 3-4 лица
- Поради въвеждането на данъка /при регистрираните места/ за първа година, липсва

възможност за преценка относно евентуалния брой нощувки в цитираните места за настаняване.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз показва, че предлаганото приемане на изменение и допълнение на Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Кочериново е в съответствие с нормативните актове от по-висока степен, както и с това на Европейското законодателство.

Принципите на местното самоуправление и местната администрация са ясно конкретизирани в „Европейската харта за местно самоуправление“. Според нея е необходимо в правните актове да се отчитат всички особености на местното самоуправление, с оглед задоволяване потребностите на населението. Тази задача се реализира чрез изпълнение на обществените задължения, възложени на властите, които са най-близо до населението и в непосредствен контакт с него. Настоящият проект на изменение и допълнение има за предмет изменение на нормативен акт, издаден на основание чл. 21, ал.2 от ЗМСМА от Общински съвет - Кочериново като орган на местното самоуправление. В този контекст са приложими разпоредбите на Европейската харта за местно самоуправление, при спазване на разпоредбите на националното законодателство. Проектът е съобразен с чл.3,т.1 и във връзка с чл. 4 от Европейската харта за местно самоуправление, както и с разписаните правомощия на местната власт съгласно Закона за местни данъци и такси. Спазен е общоприетия правен принцип за съответствие между съществуващи на национално ниво нормативни актове и поднормативен акт на община Кочериново.

Спазени са принципите на **необходимост, обоснованост, предвидимост и откритост**. Спазен е принципът на **съгласуваност**, като проектът за изменение и допълнение на Наредбата, заедно с мотивите, чрез интернет страницата на Общината, публично са предоставени на заинтересованите групи, като в хода на обсъждането ще бъдат взети предвид направените предложения и изказаните мнения и становища. Промените са обсъдени и съгласувани с отделните структурни звена, които засягат – „бюджет и финанси“ и „местни приходи“. Спазени са принципите на **субсидиарност, пропорционалност и стабилност**, като администрирането на данъците ще се извършва по досегашния ред без промени за гражданите от структурните звена на Община Кочериново, при спазване на изискванията на наредбата.